

Діана Терещенко, Лариса Висоцька

НАВИКИ ТОЧНОГО ІНТОНУВАННЯ НА УРОКАХ СОЛЬФЕДЖІО В МОЛОДШИХ КЛАСАХ

У сучасному світі все глибше усвідомлюється значення освіти як сфери культурного життя, в якій не тільки зберігаються і відтворюються культурні ідеали та цінності, що впливають на установки і поведінку особистості, але й закладаються основи майбутнього, формуються ті значущі соціокультурні навички, які допомагають соціуму швидко і ефективно вирішувати поставлені перед ним завдання.

Метою статті є висвітлення проблеми, розкриття окремих прийомів розвитку навиків точного інтонування на початковому етапі навчання в молодших класах.

Інтонація та спів є важливою основою сольфеджіо. Правильний і виразний спів – це чи не основний навик, що набувається на уроках сольфеджіо. Хоча спів природний фактор, тим не менш, в силу різних причин діти останнім часом співають менше і гірше. На думку деяких наукових дослідників завданням уроків сольфеджіо навчити дітей співати, але не тільки розвинути голос, а й навчити учнів безвідривно слухати себе при співі, весь час аналізувати його з різних точок зору: точності висоти по відношенню до строю, протяжності, штрихування, сили звуку і т.д. При цьому не можна забувати і про художню сторону виконання. Таким чином, розвиток вокально-інтонаційних навиків – складне завдання, яке стоїть перед педагогом на уроках сольфеджіо [1].

Вокально-інтонаційні вправи розвивають вміння інтонувати розпівки, що часто зустрічаються в піснях, мелодіях класичного репертуару; ланцюг ступенів, інтервалів, мелодійних оборотів, акордів, гармонійних оборотів. Вони готують музично-слухову базу для переходів до формування навичок читання з листа, заучування напам'ять, твору та імпровізації. Крім того, мета інтонаційних вправ – зміцнити активним виконанням отримані на уроці теоретичні відомості [2]. Фізичні відчуття при роботі голосового апарату і багаторазове вслухання в свій спів сприяють запам'ятовуванню. Таким чином роль вокально-інтонаційних вправ у процесі формування та розвитку музичного слуху дуже велика.

У 1–2 класах діти повинні набути початкові співочі навички: вміти правильно брати дихання, співати розспівано, домагатися чистої інтонації, але фізіологічні особливості дитячого організму обмежують можливості учнів. Діапазон голосу може бути великим навіть у школяра молодшого віку, але, чи однаково добре звучить його голос на всій його довжині? Дитячий співочий голос має в своєму діапазоні певну ділянку, що звучить особливо добре. Ця «зона звучання» дитячого голосу знаходиться між «мі» та «сі» першої октави. Діти 7–8 років, інтонують точно, тому «зона звучання» найбільш зручна і для слухового сприйняття, і для відтворення.

Ця акустична особливість дитячого голосу вимагає від учителя великої уваги при виборі репертуару[3].

Правильний спів – запорука чистої інтонації, вона формує слух. Тому педагогу слід при будь-яких формах роботи, чи то вправи інтонування, читання з листа або спів пісень, стежити за якістю співу. Не можна допускати співу без дихання, уривчастим звуком або співу із закритими губами, ледь чутного [4; 5].

Отже, оскільки часто матеріалом для інтонаційних вправ являються теоретично досліджувані елементи музичної мови, а самі вправи необхідні для створення слухових внутрішніх уявлень учнів, робота над розвитком навичок точного інтонування необхідна на кожному уроці сольфеджіо. Без регулярної, системної роботи над інтонацією неможливим стане успішне освоєння таких розділів сольфеджіо як сольфеджування та читання з листа, спів двоголосся.

Список використаних джерел:

1. Барабошкіна А. Сольфеджіо 2 клас ДМШ. Методичний посібник. – М., 1976 р.
2. Вахромєєв В. Питання методики викладання сольфеджіо в ДМШ. – М., 1966 р.
3. Виноградов Л. Музика 1 клас. Експериментальне методичний посібник. – М., 1979 р.
4. Давидова Є. Сольфеджіо 3 клас ДМШ. Методичний посібник. – М., 1976 р.
5. Картавцева М. Сольфеджіо ХХІ століття. – М., 1999 р.